

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

Мяло М.К, студентка
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Ціпов'яз А.Т., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Важливим чинником розвитку сучасного суспільства в цифрову епоху є новітні технології, які проникають в усі сфери життєдіяльності. Вплив цифрової культури поширився на всі види мистецтва, зокрема й хореографію. Використання новітніх технологій дає можливість хореографам і режисерам створювати оригінальні авторські постановки та високотехнологічні концерти, що привертають публіку своєю новизною, інтерактивністю, видовищністю. Інноваційні технології дають можливість по-новому реалізувати концепцію творчості хореографів. Цифрові медіа все частіше використовуються у сучасному танці, а нові форми інтерактивного перформансу з'являються у колективних інсталяціях. Відповідно до цього, дослідження тенденцій розвитку сучасного танцю під впливом новітніх технологій є вельми актуальним.

Сучасна хореографія є динамічним і багатогранним видом мистецтва, який постійно еволюціонує під впливом різних факторів. Одним із найбільш значущих факторів останніх десятиліть є розвиток технологій. Технологічні інновації суттєво змінюють не лише спосіб створення та виконання хореографічних творів, але й саму природу сприйняття танцювального мистецтва. Розглянемо основні напрямки впливу технологій на сучасну хореографію та проаналізуємо перспективи їх подальшого розвитку. Інтерактивні технології відкривають нові можливості для хореографів,

дозволяючи створювати інтерактивні перформанси, де глядач стає частиною танцювальної композиції. Використання сенсорів руху, датчиків та камер дозволяє відстежувати рухи танцюристів в реальному часі та реагувати на них. Наприклад, інтерактивні сцени можуть змінюватися залежно від рухів виконавців, що додає новий рівень взаємодії між танцюристами і середовищем.

Віртуальна реальність (VR) також знаходить своє місце в хореографії. Завдяки VR, глядачі можуть перенестися у віртуальний простір і взаємодіяти з ним у режимі реального часу. Це відкриває нові горизонти для створення унікальних і цікавих танцювальних експериментів, які раніше були неможливими.

Доповнена реальність (AR) додає нові виміри до традиційних танцювальних вистав. Використовуючи спеціальні пристрої або навіть смартфони, глядачі можуть бачити додаткові візуальні елементи, які інтегруються з живими виконавцями на сцені. Це створює можливості для багатошарових та комплексних перформансів, де реальний і віртуальний світи переплітаються. Голографія, хоча ще знаходиться на ранніх стадіях розвитку, має потенціал революціонізувати хореографію. Голографічні проєкції можуть створювати тривимірні образи, які взаємодіють з танцюристами в реальному часі, що дозволяє розширити межі сценічного простору і створити ілюзію присутності додаткових виконавців.

Цифрові платформи і соціальні мережі значно змінили спосіб поширення та сприйняття хореографії. Онлайн-платформи, такі як YouTube, Instagram та TikTok, дозволяють танцюристам і хореографам ділитися своєю творчістю з глобальною аудиторією, отримуючи миттєвий зворотний зв'язок. Це сприяє популяризації нових танцювальних стилів і технік, а також створює можливості для співпраці між митцями з різних країн. Соціальні мережі також стали платформою для виникнення нових форматів танцювальних викликів та флешмобів, які можуть швидко поширюватися і залучати велику кількість учасників. Це не тільки сприяє поширенню танцювальної культури, але й стимулює креативність і експерименти у створенні нових хореографічних творів.

Штучний інтелект (ШІ) і машинне навчання відкривають нові перспективи для аналізу та створення хореографії. За допомогою ШІ можна аналізувати величезні обсяги даних про рухи і на їх основі створювати нові танцювальні композиції. Наприклад, алгоритми можуть генерувати хореографічні послідовності на основі певних заданих параметрів, що дозволяє створювати інноваційні танцювальні номери. Також ШІ може використовуватися для вдосконалення техніки виконання. Аналізуючи рухи танцюристів, алгоритми можуть надавати рекомендації щодо покращення форми, координації та синхронізації рухів. Це робить тренувальний процес більш ефективним та індивідуально налаштованим.

Мультимедійні технології дозволяють поєднувати хореографію з відеоартом, інтерактивними проєкціями та звуковими ефектами. Відомі роботи хореографа Мерса Каннінгема, зокрема його проєкти з використанням програмного забезпечення для створення випадкових композицій, показують, як технології можуть впливати на сам процес створення танцю.

Технологія захоплення руху (motion capture) дозволяє перенести рухи танцюристів у цифровий простір, що відкриває нові можливості для створення анімаційних проєктів та відеоігор. Це також використовується для аналізу та вдосконалення техніки виконання, що допомагає танцюристам покращувати свої навички.

З одного боку, технології розширюють межі можливого, з іншого – вони ставлять перед нами нові етичні питання. Як забезпечити доступність технологій для всіх? Чи не загрожують вони традиційним формам мистецтва? Важливо знайти баланс між новими можливостями і збереженням культурної спадщини, етичними та соціальними аспектами

І, нарешті, завдяки сучасним технологіям танцівники можуть стежити за своїм здоров'ям. Програма Athlete була розроблена насамперед для спортсменів, але її використовують і сучасні хореографи. Додаток збирає дані про всі процеси, що відбуваються в організмі під час та після тренування, про фізіологічні чинники, такі, як сон, настрій та стрес, стежить за м'язовою втомою та пропонує

методи відновлення. А також обчислює час найбільшої та найменшої ефективності від навантажень та допомагає попередити травми. Наукова новизна полягає в комплексному аналізі основних тенденцій впровадження інноваційних технологій у сучасне хореографічне мистецтво, виявленні новітніх підходів до сучасного танцю під впливом цифрових технологій.

Отже, можна констатувати що новітні технології мають величезний вплив. З одного боку, відкритість до інноваційної взаємодії з різними формами інших мистецтв – музичного, вокального, театральнo-драматичного та ін., а з іншого – інтеграція з інноваційними технологіями – «такий незвичний синтез перетворює сучасний танець на один із найдійовіших засобів не лише хореографічної, а й мистецької та світоглядної виразності». Як форма мистецтва, сучасний танець, завдяки активному розвитку екранних, інформаційних, віртуальних технологій, впливає і на зміни у самому мистецтві, вдосконалюючи його. У результаті органічного поєднання різних танцювальних форм, засобів, стилів, цифрових технологій з'являються інновації, які визначально впливають на розвиток всієї світової хореографії.

Список літератури

1. Герц І. І. Сучасний танець і новітні технології: грані взаємодії. Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. 2023. Вип. 43. С. 58–63.
2. Birringer, Johannes. "Dance and Technology: A Pas de Deux for Posthumans." Theatre Journal, vol. 51, no. 4, 1999, pp. 361-381.

Палько В.Б., студентка

*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Ціпов'яз А.Т., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту

*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*